

השאור שבעיסה - ביעור החמץ שבלב

"החמץ רומז ליצר הרע, כמו שנאמר בגמרא (ברכות י"ז). "רבוץ העולמים, גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך, ומי מעכב שאור שבעיסה..." , ופירש"י - "יצר הרע שבלבבינו המחמיצנו".

"ותצילני מיצר הרע"

משימה א'

המובאות שלפניכם עוסקות ביצה"ר, שעלינו לעקור מלבנו. כתבו בסוף כל מובאה מהו היצה"ר שעלינו לעקור!

החמץ טעים יותר ונחמד מן המצה. יפה הוא ממנו ומנופח ביותר. אף היצר הרע כך הוא:

מושך את האדם בתענוגות עולם הזה, מיפה אותו בעיניו, מנפחה לעיני אחרים שיראוהו גדול מכפי שהוא לאמיתו.

גימטריא של חמץ מרובה על גימטריא של מצה בשלוש... אלה שלושת המידות: קנאה, תאוה וכבוד, שמוציאין את האדם מן העולם, ואף על פי כן אין נזהרים בהן. כשם שחמץ איסורו במיתה של כרת וחייבין לבדוק אחריו, כיוון שאין בדלים ממנו כל השנה. (חתם-סופר)

החמץ רומז ליצר הרע - לגאוה והתנשאות לעצלות וחוסר מעש. לכעס וחמיצות פנים. המצה רומזת ליצר טוב - לענווה והסתפקות במועט, לזריזות ועשייה, לזהירות וצניעות.

משימה ב'

השלימו את הטבלה:

בעור החמץ שבלב	בדיקת החמץ	
		הכלים:
		הזמן:
		המקום:
		האופן:

ר' אשר הגדול מסטולין התחנן פעם בערב פסח לפני קונו, ואמר: אמרו: הנזהר ממשוהו חמץ בפסח מובטח לו שלא יחטא כל השנה. ריבונו של עולם! הרי גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך ולא לחטוא כל השנה. שמור נא עלינו בפסח מכל משמר, ממשוהו חמץ...

משימה ג'

מהם ההקבלות הנלמדות מן – המובאות הבאות?

ופעם לאחר בדיקת חמץ כשסגרו את החמץ בשקית מיוחדת לשורפו אמר רבינו (מרח"פני מנחם") זצ"ל בדרך צחות: בכל שנה היצה"ר מכניס את האדם ב"שק". ובביעור חמץ, בפסח, מתגברים עליו ומכניסים אותו בשק... (מפי השמועה)

ההקבלה: _____

וכמו בחמץ, להגעיל כל המחשבות, להעלות לקדושה, כל חמץ פנימי להפליט, הרה"ק מברדיטשוב אמר: המלאכים היוצאים מקשר"ק קראצען, רייבן, שאבן, כשרי'ן, גם הבליעה אפשר להוציא... ולהביא לקדושה, חיל בלע ויקיאנו... יורישנו קל (איוב כ', ט"ו), לא הספיק בצקם להחמיץ ר"ת הבל, הבלא מפיק הבלא, כבולעו כן פולטו, ועיקר טבילותא בנורא הוא (סנהדרין ל"ט).

(מתוך ה"פני מנחם", כתי"ק צו ג"ן)

ההקבלה: _____

והכיסים צריכים בדיקה (רבינו ירוחם, הביאו הרמ"א או"ח תלד) – צריך אדם לבדוק יפה את כיסיו אם אין בהם ממון של גזל, גנבה והונאה. (של"ה.)

ההקבלה: _____

אם נבקש להאיר פינה חשוכה, נשתמש בנר בודד. כשנרצה להאיר חדר, נדליק נברשת. אם נבקש להאיר אולם רחב ידיים, נצטרך להדליק נברשת ענקית, ובה עשרות נרות. אבל אם נחפור מנהרה מתחת לעיר לומזא, ונבקש להאירה גם חמש מאות נרות לא יספיקו. אורם יהיה כנקודות זעירות, והחשיכה תישאר כשהיתה. רק אם נדליק עשרות אלפי נרות, יגרש החשך. ועתה אם נחפור חלל ענק, מתחת לכל מדינת פולין – ודאי שגם עשרת אלפי נרות לא יועילו מאומה, ותשרור חשכה נוראה.

ועתה, בוא וראה, כי הקב"ה, יוצר האדם, יודע ומכיר מה רב החושך השורר בו, מה רבה האפלה, ולא מצא דבר שמסגל לגרש את החושך הזה ולהאיר את העלטה, אלא אם כן יוריד ממרום חלק אלוק ממעל, ממקור התורה, "נר ה' נשמת אדם". (לב אהרון, ה')

(מתוך הספר שערי ארמון)

ההקבלה: _____

הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב זי"ע אמר שהמלאכים היוצאים מן קשר"ק הוא ר"ת, קראצען, שראבן, רייניקען, כשר'ן. הוא לא אמר מילתא דבדיחותא בעלמא, אלא הכוונה שכאשר האדם מנקה עצמו מן החמץ היצה"ר, כראוי, יכול הוא להגיע מכך שיהיו לו מלאכים מליצים בראש השנה.

(עפ"י מאמרים פקודי תשנ"ד)

ההקבלה:

משימה ד'

קראו בעיון את הקטעים הבאים וכתבו מהו הלקח הנלמד מהם!

- א. ראו כי זוהמה בת יומה נמחית בקלות אם מקרצפים אותה במהירות. לעומת זאת זוהמה רבת ימים משתרשת ברקע וגם אם תבקשו להסירה, היא מותירה בד"כ רושם עמוק מאחוריה, אא"כ מסתערים עליה בכל הכוח, בכל המרץ ובכל הרצון.
- ב. אל תתיאשו! גם אם עבה שכבת טיט וגם אם מסורבל מעטה הרפש - קרצפו, הסירו בהתמדה - סופו שיתגלה לפניכם הרקע הבהוק הזורח בנקיונו הבראשיתי.
- ג. גם אם הכל נראה מצוחצח ומבריק - בדקו בקצוות ובמקומות הנחבאים. תראו כי זעיר כאן זעיר שם עוד נותרו עקבות מחמצים.
- ד. מוטב שתתחילו במלאכת הנקיון מוקדם כדי שתעשה בלא שהיות, וכדי שלא תיפול עליכם אח"כ מלאכת דוחק, שהיא רבה מכדי כוחותיכם וזורעת בכם יאוש ואי אמון בעצמכם.
- ה. הביטו סוף סוף בכל הכלים שעברו תחת ידיכם המצוחצחים והמנוקים למשעי, ואמרו לנפשכם לא בכוח עשינו כל אלה כי רק בסיוע ממרום עשינו וגם יכולנו.

לרכון	לזכור	נרתמים כל הכוחות	כך להגיע אל המצה
אל חור וסדק	כי זהו צו עליון	נכנע הגשם בהחלט	בשפל רוח, בשגב נשמה
בחדרי הבית והלב	לא נקיון אביב גרידא	אט-אט הולכות ומזדככות	על שום כך,
להעמיק חיפוש ובדק	טהר מכעס וחרון	פינות נפש שמתעלות.	על שום מה.
הפרד בין נצח לחולף	קרצף מידות כך בקפידה.		

ש. בר כתר

"שתזכנו לתור ולחפש בנגעי בתי הנפש, אשר נואלנו בעצת יצרנו הרע,

ותזכנו לשוב בתשובה שלימה לפניך."

(מתוך תפילה שיש האומרים לאחר בדיקת חמץ)